

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
“ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА/ МУЗЕЙНО-РЕСТАВРАЦІЙНА ”

підготовки бакалавра
освітньої програми 023 образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація

Луцьк – 2021

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 – культура і мистецтво 023 - образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація магістр	Професійна підготовка
Кількість годин /кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр 2
		Лекції
ІНДЗ немає		Практичні Лабораторні Індивідуальні
		Самостійна робота 140
		Консультації 10
Форма контролю: залік		
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові **Берlach Олександр Павлович**
 Науковий ступінь **к. арх.**
 Вчене звання **доцент**
 Посада **доцент**

Контактна інформація: тел. **0508605951**, ел. адреса: sasha.berlach@gmail.com

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис дисципліни

Анотація курсу.

Практична підготовка студентів є складовою частиною освітнього процесу і спрямована на оволодіння студентами системою професійних вмінь і навичок, а також первинним досвідом професійної діяльності, та має сприяти саморозвитку студента. Виробнича практика (музейно-реставраційна) спрямована на оволодіння студентами сучасними методами та методиками проведення реставраційних робіт творів образотворчого мистецтва, формами організації виставкової роботи та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах на базі конкретного суб'єкта господарювання, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в подальшій практичній діяльності.

База практики Магістерську виробничу практику студенти проходять у стабільно функціонуючих закладах: музеях, картинних галереях.

Бази практики повинні відповідати вимогам підготовки фахівців галузі. Вони визначаються на основі попередньої роботи кафедри щодо вивчення можливостей установ,

організацій. Місце проходження практики визначає кафедра образотворчого мистецтва спільно з відділом практик ВНУ імені Лесі Українки відповідно до основних вимог підготовки фахівців та на підставі укладених договорів між ВНУ імені Лесі Українки та установою(музеями, картинними галереями), яка є базою практики.

Права і обов'язки керівника практики:

- розробляє план музейної практики студентів; спільно з дирекцією визначає бази практики, контролює їхню підготовленість перед початком практики;
- за місяць до початку музейної практики здійснює розподіл студентів;
- спільно з дирекцією проводить настановчу та заключну конференції та виставки матеріалів музейної практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (робочої програми практики, календарного плану, індивідуального завдання, методичних рекомендацій тощо);
- повідомляє студентам про систему звітності з практики, прийняту кафедрою;
- у складі комісії приймає заліки з практики;
- подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення та відомість про підсумки практики студентів.

Керівник практики від бази практики:

- створює необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускає використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;
- затверджує робочий план і графік проходження практики з урахуванням пропозицій студента-практиканта на основі програми практики, умов і особливостей органу;
- подає необхідну методичну допомогу, дає вказівки та завдання практикантам відповідно до їх робочих програм, планів та графіку, перевіряє їх виконання,
- контролює зроблені практикантами записи у щоденнику практики;
- допомагає студентам при складанні проектів документів, виконанні конкретних видів робіт, аналізі чи узагальненні;

Бази практик в особі їх перших керівників разом з університетом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

Розподіл студентів на практику проводиться керівником практики структурного навчального підрозділу з урахуванням замовлень на підготовку фахівців і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

Порядок проходження практики

Тривалість практики – 3 тижні. У процесі практики проводяться лекції й екскурсії фахівцями музею. Студентам призначається керівник практики із числа викладачів, аспірантів, співробітників кафедри. Керівник практики організує навчальний процес, вирішує поточні питання, видає завдання й приймає звіт по практиці.

Проходячи практику в музеї, студент зобов'язаний дотримуватись усіх правил внутрішнього розпорядку музею. Під час практики студент повинен надати реальну допомогу музею, беручи участь як оформлювач при створенні нової виставки або тематичної експозиції.

Як виняток іногороднім студентам може бути дозволено проходити практику в музеї їхнього рідного міста при наявності офіційного клопотання з боку музейної установи. При проходженні практики по окремому індивідуальному плані в іншому місті студент одержує

окреме завдання на практику, а на початку семестру надає на кафедру звіт по практиці й письмову характеристику керівника.

Під час проходження музейної практики студенти можуть тимчасово оформитися на роботу в музеї як художники, гіді, реставратори, технічні співробітники.

Цей курс використовуватиме поєднання консультацій і самостійної роботи.

1. Пререквізити :

Виробнича практика є логічним продовженням професійних дисциплін таких як «Історія образотворчого мистецтва», «теорія сучасного образотворчого мистецтва», «спецрисунок», «живопис», «теорія і практика реставрації творів мистецтва».

2. Постреквізити :

Виробнича практика стане підґрунтям для засвоєння таких курсів «Атрибуція і експертиза творів мистецтва», «Проектний менеджмент»,

3. Метою виробничої практики / музейно-реставраційної є вивчення основ музеєзнавства (музейної справи), структури й форм роботи художніх відділів музею, а також принципи й правила художнього оформлення виставок й експозицій, вивчення новітніх методик реставраційної роботи.

Завданнями практики є: усвідомлення важливої ролі музеїв у науковому й культурному житті суспільства, ознайомлення із кращими експонатами в галузі мистецтва, вивчення основ науково-методичної та реставраційної роботи в музеї. Під час практики студент є не відвідувачем музею, а, фактично, стажистом музейного фахівця, реставратора, мистецтвознавця.

У процесі проходження практики студент вирішує наступні **завдання**:

- вивчає структуру музею, його основні відділи, майстерні, фонди, бібліотеки й ін.;
- вивчає цілеспрямовано музейні колекції в сфері малюнка, графіки, живопису, прикладних мистецтв, фотографії;
- вивчає питання супроводу музейних виставок і художнього оформлення експозицій;
- практично бере участь разом зі співробітниками в оформленні виставок й експозицій;
- вивчає наукову й краєзнавчу роботу музею;
- вивчає історію музею, його партнерські зв'язки з іншими музейними установами Європи, технологію первинних виїзних виставок й експозицій;
- вивчає набір послуг, надаваних музеєм населенню й організаціям;
- розробляє текст екскурсії та проводити її на професійному рівні;
- вчиться своєчасно й уміло застосовувати новітні інформаційні технології для підготовки тексту екскурсії;
- вивчає методику використання музейних експонатів у науково-дослідній, виховній та практичній роботі за професійною спрямованістю;
- вивчає інформаційну базу музею, методику опису, класифікації, каталогізації експонатів;
- вивчає роль меценатства й спонсорства в роботі музею;
- вивчає технологію зберігання й консервації творів мистецтва;
- вивчає реставраційні підрозділи музею, техніку реставрації, шедеври реставрації;
- вивчає (по літературі) великі музеї світу (Ермітаж, Лувр, Третьяковську галерею, Прадо й ін.);
- знайомить із музеями інших регіонів – партнерів;
- вивчає питання організації безпеки музейних фондів;
- вивчає базу правових і нормативних документів, що регламентують музейну діяльність.

Під час виробничої практики / музейно-реставраційної студенти повинні **знати**:

- найважливіші законодавчо-нормативні документи у сфері музейної справи;

- тенденції розвитку сучасних музейних установ;
- закономірності, принципи, методи, форми і засоби музеєзнавчої роботи;
- особливості організації та проведення навчально-виховної роботи у музейних установах відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти;
- структуру і динаміку розвитку музейних установ світу;
- методи підготовки та проведення екскурсії;
- технологію, техніку та базові методики реставрації творів образотворчого мистецтва.

Під час виробничої практики / музейно-реставраційної студенти повинні виявити рівень оволодіння такими **професійно-методичними вміннями**:

- складати плани-роботи діяльності музею;
- аналізувати наукову й методичну літературу й використовувати її для складання тематико-експозиційного плану та написання тексту екскурсії;
- обирати ефективні прийоми роботи із відвідувачами музею;
- відбирати й використовувати відповідні методи для підготовки музейної експозиції.
- вміти ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації.
- проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою наукову діяльність у сфері музейної справи;
- організовувати співпрацю музею із навчальними закладами (школами, коледжами та університетами);
- раціонально поєднувати науково-дослідницьку та експозиційну роботу музею;
- здійснювати різноманітні сучасні прийоми активізації уваги відвідувачів музею залежно від їх вікових особливостей;
- використовувати аудіо- та візуальні технічні засоби у експозиційній роботі;
- проводити виховні заходи на базі музейної установи.
- стимулювати зацікавленість відвідувачів конкретними музейними експонатами та особливостями музейної справи в Україні.
- спостерігати та аналізувати екскурсії, проведені студентами-колегами чи працівниками музею;
- вивчати, аналізувати й узагальнювати досвід музейних працівників, переймати ефективні прийоми і форми їхньої роботи;
- вивчати наукову літературу, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи нові форми та прийоми наукової роботи;
- застосовувати базові методики реставрації творів образотворчого мистецтва в подальшій практичній діяльності.

4. Результати навчання(компетентності) :

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову;
- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики);
- здатність до критики й самокритики;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;
- турбота про якість виконуваної роботи.

- здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого мистецтва.
- набуття навичок використання теоретичних знань у практичній діяльності музею;
- здатність планувати, організовувати і керувати роботою музейної установи;
- планувати і реалізувати різні форми науково-дослідницької та виховної роботи у музеях;
- впроваджувати інноваційні методи експозиційної та виставкової діяльності;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабораторна роб.	Сам. роб.	Конс	*Форма контролю/ Бали
Модуль 1.Змістовий модуль 1.Організаційний етап виробничої/музейно-реставраційної проктики						
Тема 1. Участь у настановчій конференції	5			4	1	IPC-4
Тема2. Ознайомлення з програмою, завданнями, формами звітності з практики.	11			10	1	IPC-4
Тема 3. Розробка індивідуального плану проходження практики	11			10	1	IPC-4
Тема 4. Вивчення нормативної бази, структури і основних напрямків діяльності бази практики	21			20	1	IPC-4
Модуль 1. Змістовий модуль 2. Етап активної практики.						
Тема 5. Аналіз музейних колекцій, фондів в сфері малюнка, графіки, живопису, прикладних мистецтв, фотографії;	21			20	1	IPC-4
Тема 6. Аналіз послуг, надаваних музеєм населенню й організаціям. Вивчення інформаційної бази музею, методики опису, класифікації, каталогізації експонатів, питання організації безпеки музейних фондів	21			20	1	IPC-4
Тема 7. Технологія зберігання й консервації творів мистецтва	21			20	1	IPC-4

Тема 8. Реставраційні підрозділи музею, техніка та методика реставрації, шедеври реставрації;	21			20	1	IPC-4
Модуль 1. Змістовий модуль 3. Заключний етап виробничої практики / музейно-реставраційної						
Тема 9. Написання звіту	7			6	1	IPC-4
Тема 10. Підготовка до захисту та захист звітної документації про проходження практики.	11			10	1	IPC-4
Разом за модулем 1	150			140	10	40
Види підсумкових робіт						Бал
Модуль 1. Якість звіту про виробничу практику/музейно-реставраційну						30
Модуль 1. Захист виробничої практики/музейно-реставраційної						30
ІНДЗ						немає
Інше (вказати)						
Всього годин/балів	150			140	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна та творча робота студентів має на меті засвоєння умінь та навиків в роботі з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення набутих знань та творчого пошуку, сприяє краще організувати свій навчальний та творчий час, працювати з літературою та з сучасною інформаційною технологією. Дисциплінує розум, творче мислення, відпрацьовує вміння формувати свої творчі думки, сприяє краще засвоїти навиків та майстерність у рисунку. Надає можливість отримувати найновішу інформацію в образотворчому мистецтві.

Так, як виробнича практика є самостійною роботою студентів від бази практики, тому самостійні завдання не прописуються.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Виробнича практика/музейно-реставраційна відбувається на підприємствах з якими укладено угоди. Відвідування баз практики є обов’язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов’язані заздалегідь повідомляти викладача та керівника від підприємства про відсутність на занятті. Через об’єктивні причини (наприклад, хвороба, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в он-лайн

формі з використанням системи Office 365 за погодженням із керівником курсу.

Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту проходження практики повторно у пізніший термін (в межах графіку навчального процесу).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування чужих ідей у процесі формування проектів заборонено (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Будь-які перескладання відбуваються лише з дозволу деканату.

V. Підсумковий контроль

Формою семестрового контролю з дисципліни «Виробнича практика/музейно-реставраційна» є залік. Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання, що відображено у звіті, й отримав високу оцінку від керівника практики від університету він виходить на захист звіту з практики.

Захист відбувається перед комісією.

Залікова оцінка визначається за результатами захисту.

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Оцінка керівника виробничої практики від бази практики	20
Якість звіту про виробничу практику/музейно-реставраційну	40
Захист звіту з виробничої практики/музейно-реставраційної	40

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за 100 бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
------------------------------	-------------------------------

90-100	“Відмінно” – Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв’язує завдання високого рівня складності
82-89	“Дуже добре” – Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв’язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	“добре” – Студент опанував 80–90% курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв’язує завдання середнього рівня складності
67 -74	«задовільно» - Студент опанував 60–70% курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв’язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Студент опанував 60% курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв’язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Студент опанував 60% курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, може розв’язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова Л., Андреева М., Дмитриева О., Шапиро. В мире сокровищ. По залам Эрмитажа. – Л., 1961.
2. Атлас чудес света. – М.: БММ АО, 1996.
3. Баварские государственные собрания картин. Мюнхен: Альбом / Сост. М.Я. Либман. – М., 1982. – (Серия “Музеи мира”). Байдахер Фрідріх. Загальна музеологія / За ред. Зеновія Мазурика; Пер. з нім. Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. – К.: Літопис, 2005.
4. Бакушинский А.В. Искусство и музеи. Современные музеи искусства и музеи будущего. Исследования и статьи. Избранные искусствоведческие труды. – М., 1981.
5. Британский музей. Лондон: Альбом / Сост. Б.И. Ривкин. – М., 1980. – (Серия “Музеи мира”).
6. Буланий І. Т., Явтушенко І. Г. Громадські музеї України. Історія, досвід, проблеми. – К.: Наукова думка, 1979.
7. Буравченков А. А. Культура і туризм: взаємодія і збагачення. –К.: Українська культура, 1999.
8. Весь мир: страны, флаги, гербы. Энциклопедический справочник. – Минск: Харвест, 2000.

9. Власюк Г. М., Зосимович О. Ю., Хададова М. В. Музеезнавство та архівна справа: Навч.-метод, посіб. –Житомир: ЖДПУ імені Івана Франка, 2006.
- Волкова Е.В. Зритель и музей. – М.: Знание, 1989.
10. Вольфович А. Ю. Модель музейной коммуникации в концепции зарубежных музееведов. Музей в современной культуре: Сб. науч. тр. – СПб., 1997.
- Всеобщая история искусств: В 6 т. – М., 1963.
11. Галерея Питти. Флоренция: Альбом / Сост. И. Смирнова. – М., 1971. – серия “Музеи мира”).
12. Гнедовский М.Б. Проектирование прошлого и музей будущего: метаморфозы проектного подхода в музейном деле. Социальное проектирование в сфере культуры. Прорыв к реальности. – М., 1990.
13. Дослідження й реставрація музейного текстилю : [Посіб.] / Т. В. Мінжуліна; Нац. н.-д. реставрац. центр України. - К. : Укр. агенство інформації та друку "Рада", 2005. – 176 с.
14. Дослідження, реставрація та консервація пам'яток культури на папері і пергаменті : Бібліогр. показч. / уклад.: Л.-Д. Розумна; НАН України, Львів. наук. б-ка ім. В.Стефаника. - Л., 2000. - 106 с.
15. З історії розвитку реставраційної справи в Україні / С. Прудников // Бібл. вісн.. - 2001. -98с.
16. Міждисциплінарні методи в дослідженні та реставрації пам'яток архітектури і творів мистецтва : кол. моногр. / під ред. М. Бевза. – Львів; Варшава; Целестинув : Растр-7, 2018. – 136 с.
17. Основи наукових досліджень у реставрації пам'яток архітектури : навч. посіб. для студентів архітектур. та мистец. спец. ВНЗ / Л. Я. Чень ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. – 125 с.
18. Основи реставраційних процесів. Передреставраційні дослідження: метод. поради до практ. занять / Л. С. Дзендзелюк, Л. М. Льода; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Укр. акад. друкарства, Каф. книжк. графіки та дизайну друк. продукції. – Львів: УАД, 2012. – 86 с.
19. Реставраційне матеріалознавство : навч. посіб. / Владислав Волошинець, Микола Бевз ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. — 124 с.
20. Реставрація, консервація та збереження стародруків і рукописів : методичні рекомендації до проведення практичних занять для студентів спец. "Графіка" / Л.С.Дзендзелюк. – Львів : УАД, 2011. – 111 с.